
Inhoud

Inleiding.....	4
Arrest methode.....	8
Imkeren het jaar rond.....	10
- Januari.....	11
- Februari.....	11
- Maart.....	12
- April.....	13
- Mei.....	15
- Juni.....	19
- Juli.....	19
Afleggers.....	22
- Augustus.....	26
- September.....	26
- Oktober.....	26
- November.....	26
- December.....	26
Koninginnenteelt.....	28
Varroa bestrijding.....	40
Suikerwater.....	45
Planning.....	47

Inleiding

Beste lezer,

We maken je graag deelgenoot van onze imkerwijze die door de jaren heen op experimentele wijze is ontstaan.

Waarom

Samen sterk worden en leren van elkaar, staat bij ons hoog in het vaandel.

Succes maakt het verlokkelijk om te blijven imkeren. Wij vinden het prettig samen te werken met enthousiaste imkers. We delen ervaringen, waardoor we als imkers kunnen groeien.

De resultaten die we behalen met onze manier van imkeren zijn goed. Dat een volk niet door de winter komt, is een zeldzaamheid. De bijen waarmee we werken zijn zachtaardig en de honing opbrengst is boven gemiddeld.

Het is fijn als anderen profijt kunnen hebben van onze kennis en ervaring.

Hoe

Wij willen op een zo natuurlijk mogelijke manier imkeren.

We werken samen met de bijen. Voor ons zijn ze meer dan alleen honingproducenten.

Geen enkel jaar is hetzelfde. De natuur en de bijen zorgen telkens weer voor nieuwe uitdagingen. Wij filosoferen graag over het hoe, waarom en wat de beste oplossing is.

Hieruit vloeit voort dat er elk jaar net iets anders geïmkerd wordt als voorgaande jaren.

Wat

We hebben gewerkt met de Aalster-, Renon- en Separeer methode. Hieruit hebben we het beste gehaald. Uiteindelijk zijn we op onze eigen wijze gaan imkeren. Dit hebben wij de Arrest methode genoemd. Bij deze methode beperken we het broednest niet, dit breiden wij uit. Hierdoor gaan de volken niet zwermen. Ze worden groot en sterke met een optimale honing opbrengst. Om volken gezond en hygiënisch te houden zorgen we voor een gedegen varroa bestrijding en tijdige vervanging van oude raat.

Visie

Een methode is niet heilig, maar een uitgangsvorm die in ontwikkeling blijft. Het kan altijd beter of gemakkelijker. Het is goed om methodes aan te passen en te optimaliseren met de opgedane kennis en ervaring.

Voorop staat een fijne, prettige manier van werken voor de bijen en voor ons.

We willen

- met zo min mogelijk werk, zoveel mogelijk genieten.
- een bijenvolk minimaal storen, hierdoor beperken we tevens de kans dat een moer verongelukt.
- gezonde volken.
- zachtaardige bijen.
- optimale honing-oogst.
- optimale propolis-oogst.

Onze manier van werken

We houden 8 hoofdvolkten, maken elk jaar afleggers en telen onze eigen F1 koninginnen.

Het bijen-ras waar we mee proberen te werken is de Carnica Troiseck-Hoffman lijn.

De volken en afleggers blijven op 1 plaats staan. We reizen niet met de volken voor de bestuiving en de afleggers gaan niet naar

een standplaats 3 km verderop.

Elk volk heeft een (vrouwelijke) naam. Dit maakt een volk voor ons persoonlijker. Wij vinden het prettiger om over Marie te praten dan over nummer 4.

We gebruiken Segeberger kasten omdat deze qua gewicht beter hanteerbaar zijn dan de zwaardere houten kasten.

Hierop leggen we dunne doorzichtige plasticfolie. Zo kunnen we op de volken kijken zonder ze te storen.

Voor de behandeling tegen de varroa mijt, gebruiken we uitsluitend mierenzuur en oxaalzuur. Deze bestrijdingsmiddelen hebben bewezen dat ze geen reststoffen achterlaten in de was en de honing.

De was die we uitsmelten, verwerken we zelf tot kunstraat. We zijn er alert op dat bestrijdingsmiddelen niet door ons toedoen in de was terecht komen. Door de kunstraten niet in te kopen, krijgen we ook geen belastende stoffen van anderen imkers in onze was. Het wintervoer maken we zelf, gewoon omdat we dit prettig vinden. Suikerwater nemen de bijen gemakkelijk op en dit is goedkoper dan de invert variant.

We maken uitsluitend crème honing. Deze honing is zacht en behoudt zijn medicinale werking.

Onze behoefte

Af en toe een weekje vrij, ook in het hoogseizoen.

Prettig werken in de volken met zachtaardige bijen.

Optimale honing oogst zonder chemische belasting die door de imker zelf is aangebracht.

We willen honing die een toegevoegde waarde heeft voor de gezondheid.

Op een ontspannen manier imkeren en genieten.

Waarom wij ooit zijn begonnen

Jos Steegh imkert sinds 1972. Hij is imker en imkerleraar in hart en nieren.

Hij wordt als jongvolwassene gestimuleerd door zijn broer Piet. Hieruit groeit zijn liefde voor het bijenvolk. Jos raakt geboeid door hun leefwijze. Gaandeweg verdiept hij zich meer en meer in het bijenvolk.

Zijn liefde en passie groeit met de jaren mee.

Hij wordt graag geprikkeld om op een innovatieve wijze problemen op te lossen. Bijen zorgen ieder jaar weer voor nieuwe situaties, die om nieuwe oplossingen vragen. Imkeren houdt hem fris en jong. In 2006 is zijn dochter Ans samen met hem gaan imkeren om te leren vanuit de praktijk.

Zij werkt graag in de natuur met de natuur. Ze houdt van eerlijke biologische producten. Het imker vak wil ze het liefst van haar vader leren. Werken met de bijen blijft boeiend, omdat geen enkel jaar hetzelfde is.

Imkeren brengt ons rust, ontspanning en voldoening.

Arrest methode

Zwermverhindering en Varroabestrijding

In dit hoofdstuk lees je de manier waarop wij de Arrest methode in de praktijk brengen en hoe wij afleggers opzetten.

Wij imkeren in de regio Noord Limburg. In andere regio's kan de datum van het bijen seizoen verschillen.

De Arrest methode is, voor zover ons bekend, geen bestaande methode. Wij hebben deze methode ontwikkeld vanuit de Renson methode. Hierbij is ons uitgangspunt om op een zo eenvoudig mogelijke wijze te imkeren en de varroamijt zo effectief mogelijk te bestrijden.

Het grote verschil met andere methodes is dat we zwermplannen verhinderen door het broednest uit te breiden in plaats van te beperken. Verder werken we elk jaar met een vaste planning. De moer komt op een Arrest-bak (zoals de Rensonbak bij de Renson methode). Wij zorgen dat de moer altijd ruimte heeft om te leggen.

De moer krijgt elke twee weken een nagenoeg lege broedkamer, omdat we het broed naar boven hangen. Hierdoor heeft het volk niet de neiging te gaan zwermen. Er is immers geen plaatsgebrek en voldoende bouwmogelijkheid. Bijkomend voordeel is dat de volken hierdoor groot en sterk blijven.

Dit is de manier waarop wij de laatste 5 jaar imkeren.

We hebben nog niet meegemaakt dat er volken zijn gaan zwermen. Sterker nog, het is een zeldzaamheid, als een volk überhaupt zwermplannen krijgt.

De manier waarop wij met deze methode werken wordt uitvoerig beschreven, in het deel 'Imkeren het jaar rond'.

Onze strakke planning vind je achteraan in dit boekje onder het hoofdstuk 'Planning'.

Voordelen:

1. Werken volgens een planning, we weten wanneer we wat gaan doen.
2. Mogelijkheid tot 1 á 2 weken vrij nemen in het hoog seizoen
3. Eenvoudige werkwijze voor de startende imker.
4. Tijdbesparend.
5. Het volk wordt minimaal gestoord, waardoor er minder kans is dat een moeder verongelukt.
6. We hoeven niet in de onderbak te werken (hier zitten de verdedigingsbijen).
7. Volken worden groot en sterk.
8. Optimale honing opbrengst.
9. Volken gaan sterk de winter in.
10. Er wordt veel stuifmeel in de onderbak opgeslagen (circa 5 volle ramen).
11. in juli met 1 behandeling Varroa vrij
12. Sterke afleggers.
13. Afleggers kunnen gelijk op de plaats
14. Na 10 juli komen er geen zwermplannen meer.

Nadelen:

1. Meer materieel nodig.
2. Er komen minder darren in de vrije natuur voor de bevruchting.
3. 1 volk wordt gebruikt voor het kweken van de koninginnen, hierdoor haalt dit volk minder zomer honing.
4. In het seizoen elke 14 dagen het broed zonder koningin naar boven hangen.

Imkeren het jaar rond

In imkeren het jaar rond hebben we de planning uitgewerkt. Hierbij vind je ook onze achterliggende gedachten.

Wij imkeren op een vaste dag per week. Dit is de maandag. Daar waar dit mogelijk is, vallen de data in onze planning op maandag.

Dus de exacte data van onze planning kunnen per jaar een klein beetje verschuiven.

Wij werken graag met een planning. Omdat we dan van tevoren helder hebben hoe we imkeren. Daarbij willen we graag weten wanneer we onze vakantie kunnen plannen.

De belangrijkste reden van het werken volgens planning is, dat we afleggers maken en de volken na het slingeren met 1 behandeling mijtenvrij willen hebben.

Daarnaast blijven de volken in zijn geheel in takt tot de laatste week voor het slingeren van de zomerhoning. Hierdoor hebben we sterke volken voor de zomerdracht.

Voor het maken van afleggers willen we exact bepalen wanneer we de

- Moer op 1 arrest-raam zetten.
- Afleggers maken.
- Volken met mierenzuur kunnen behandelen.

Uitgangspunt

We winteren in op 2 broedkamers.

In de vliedspleet hebben we in de late herfst muizenroosters geplaatst, zodat deze het volk in de winter niet verstoren.

Januari

Dit is een rustige maand voor de imker.

Wat doen wij in januari (en andere rustige maanden):

1. Onderhoud plegen aan ons materieel.
 - a. Voerbakken schoon maken, nakijken eventueel repareren.
 - b. Broedkamers schoonmaken, nakijken eventueel repareren.
 - c. Voer-emmers schoonmaken.
2. Propolis winnen, invriezen en daarna tinctuur maken.
3. Inventariseren wat we nodig hebben voor het komende seizoen. Eventuele te korten aankopen.
4. Voorbereidingen treffen.
 - a. Was smelten.
 - b. Kunstraat maken.
 - c. Kunstraat in de raampjes smelten.
 - d. Bakken klaarzetten.
5. Bedenken waar we verbeteringen in onze methode kunnen aanbrengen.
6. Planning bekijken voor het nieuwe seizoen.

Februari

Half februari leggen we op elk volk 3 kg voerdeeg (Apifonda) en water. Het broednest is in ontwikkeling. De bijen moeten water verzamelen, al is het buiten te koud. Hierdoor verkleumen veel bijen en keren niet meer terug in het volk.

De bijen (zeker de Carnica) hebben dracht nodig om het broednest te ontwikkelen. Door ze bij te voeren, voorkomen we een broedstop tijdens de koudere en natte periodes van het voorjaar.

De eitjes die half februari worden gelegd, worden de haal bijen van de voorjaarsdracht.

Zodra we de Apifonda op de volken leggen, verkleinen we de

vliegspleten tot circa 10 cm. Dit doen we om roverij te voorkomen. Daarnaast zetten we water in een klein potje op het volk. Dit kan een jampotje met gaten in de deksel zijn, wat we omgekeerd op het volk zetten.

Maart

Begin maart is de aanvang van de eerste voorjaarsbloei.

Bij ons is dit de wilg en de esdoorn. In een ander gebied kunnen dit andere drachtplanten zijn.

Als de dracht noemenswaardig wordt, verwijderen we de muizenroosters en halen de restanten suikerdeeg van de volken af.

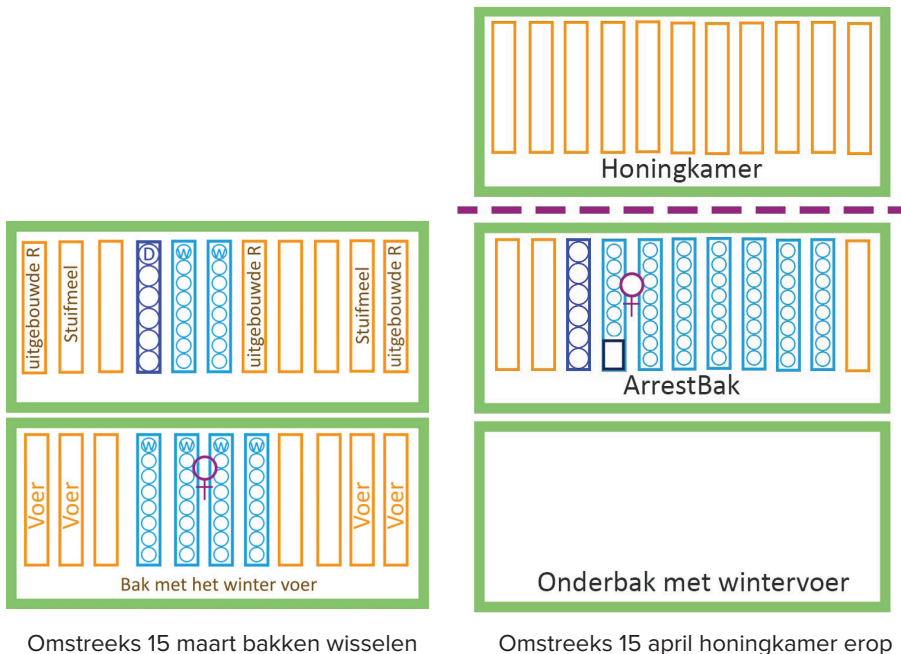
Omstreeks 15 maart wisselen we de broedkamers om. De broedkamer waar het voer in zit gaat naar beneden. In deze broedkamer zit waarschijnlijk het broednest. Enkele raampjes met openbroed hangen we in de bovenbak. Door er open broed in te hangen, gaat de moer gemakkelijker naar boven. Naast het broed hangen we minimaal 1 uitgebouwde raam en een darrenraam. Hier trekt de moer graag naar toe. We laten minimaal 2 ramen met stuifmeel hangen. Ramen met oude raat, vervangen we daar waar mogelijk is door nieuwe uitgebouwde ramen.

We gebruiken zoveel mogelijk uitgebouwde ramen, omdat het volk nog bestaat uit winterbijen. Deze bijen willen we zo min mogelijk belasten met het uitbouwen van raat. Liever willen we dat ze hun energie steken in het verzorgen van het broednest en het halen van nectar, stuifmeel en water.

De uitgebouwde ramen die we gebruiken, zijn veelal uitgeslingerde ramen van het vorige seizoen.

De uitgebouwde ramen hangen we aan de buitenkant. Als er nectar binnenkomt, zullen de bijen dit aan de buitenkant opslaan. Met voldoende dracht kunnen we vroege voorjaarshoning slingeren.

Er blijven minimaal 4 ramen voer in de onderbak zitten voor periodes van schaarste. De overige ramen met voer halen we eruit en bewaren we voor de afleggers.

April

15-20 april

Begin van de voorjaarsdracht. Bij ons is dit de paardenbloem, blauwe bes, fruitbomen en wat mensen in hun tuinen hebben staan.

De 2 broedkamers zijn nu geheel bezet met bijen. Nu leggen we een moerrooster op de bovenste bak. Hierop wordt de 3e bak geplaatst. Dit is een broedbak die dient als honingkamer.

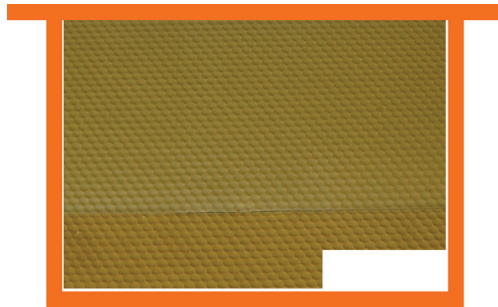
De vliedspleet maken we geheel vrij. Als de lentedracht begint is er geen gevaar meer voor roverij.

24 april

Moer komt op Arrest. Wij doen dit op ontstaande manier.

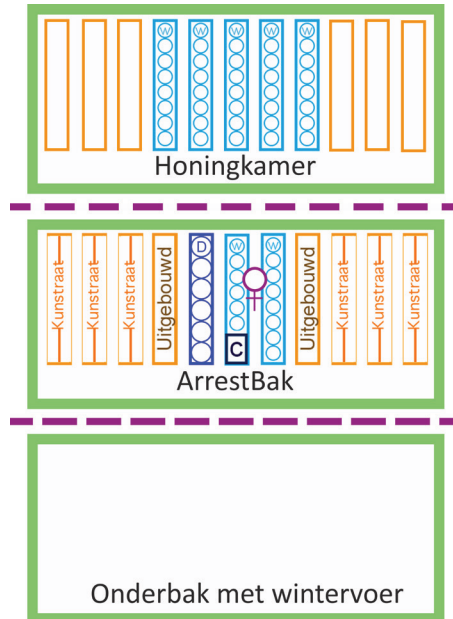
1. Met 2 handen kloppen we op de onderbak. Als de moer nog in de onderbak zit loopt ze hierdoor naar boven. We geven haar een minuutje de tijd. Daarna kloppen we nogmaals op de onderbak en leggen de moerrooster tussen de onderbak en de bovenbak.
2. Als we alle volken op arrest hebben gezet, zijn de volken weer rustig. Daarna gaan we controleren of de moer op arrest zit.

We hangen een controleraam tussen het darrenraam en het broednest. Dit is een raam met een hoekje eruit van circa 7x4 cm. Als het volk zwermplannen krijgt, zetten ze hier doppen aan. Zo hoeven we alleen het darrenraam en het controleraam te lichten om te controleren of er zwermplannen zijn. We zetten een punaise op het controle raam en het darrenraam. Dit is gemakkelijk bij de controle.

Het broed en de honing plaatsen we in de honingkamer. Wij hebben nog nooit meegemaakt dat er boven de moerroosters doppen worden aangezet. Dit staat ook beschreven in het vakblad 'Die Biene'.

3 á 4 Ramen (open)broed laten we in de Arrest-bak bij de moeder. Langs het broednest hangen twee uitgebouwde ramen, daarnaast komt kunststaat. De moeder kan hierdoor gelijk verder met leggen.

Mei

8 mei

De controles voeren we iedere 2 weken als volgt uit:

1. Darrenraam
Om te zorgen dat de varroa zich niet vrijelijk kan ontwikkelen, snijden we het gesloten darrenbroed uit. Hiervoor hangen we 1 á 2 bouwramen oftewel darrenramen langs het broednest. Op deze manier komen er weinig darren in de vrije natuur, om moeren te bevruchten.